

Miljøgodkendelse § 11

af svineproduktion

Christinedahl

**Christinedahlsvej 52
8464 Galten**

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Landbrugets navn og beliggenhed	Christinedahl, Christinedahlsvej 52, 8464 Galten
Matrikel nr.	1i mfl. Kristinedal, Skovby
Cvr. nr.	48398359
Ejendoms nr.	7460001515
Ejer af ejendommen	Jørgen Baastrup Nielsen
Driftsansvarlig	Jørgen Baastrup Nielsen
Brugstype	Smågrise, 38.000 stk. , 7,2-30 kg, svarende til 217,14 DE
Godkendelsesbetegnelse	§ 11
Tilsynsmyndighed	Skanderborg Kommune 07/28478
Godkendelsens dato	09.12. 2009
Tilsyn	Kommunen har, som tilsyns myndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Næste revurdering af godkendelsen	år 2017, hvis der ikke foretages ændringer af produktionen.

Indholdsfortegnelse:

Registreringsblad - Miljøgodkendelse	2
Indholdsfortegnelse:.....	3
Indledning	5
Resumé	6
1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN	8
1.1 Baggrund for ansøgningen	8
1.2 Produktion og staldsystem.....	8
1.3 Beskrivelse af markdriften	8
1.4 Forbrug og affald	9
Energi	9
Vand	9
Pesticider og sprøjteudstyr.....	10
Oplag af olie og kemikalier.....	10
Ensilage og foder opbevaring	10
Døde dyr	10
Fast affald.....	10
Olie og kemikalieaffald.....	10
Spildevand.....	10
1.5 Bedste tilgængelige teknik.....	10
Stalde	10
Fodring	10
Håndtering af husdyrgødning.....	11
Management.....	11
2. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	12
2.0 GENERELT	12
2.1 PRODUKTIONSNIVEAU	12
2.2 STØJGRÆNSER	12
2.3 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	12
2.4 AFFALD	13
2.5 LUGT.....	13
2.6 SKADEDYR OG STØV.....	13
2.7 UHELD	13
2.8 OPHØR	14
2.9 MARKDRIFT	14
2.10 FOSFOR	14
2.10 NEDFÆLDNING.....	14
2.11 EGENKONTROL.....	14
3. KOMMUNENS VURDERING	16
3.1 Naboer og ejendommens drift.....	16
Lugt	16
Støj	16
Lys.....	17
Skadedyr og støv	17
Transport	17
Opbevaring af husdyrgødning	18
Olietanke	18

Affald	18
Spildevand og sprøjtemidler.....	18
3.2 BAT	19
Stalde	19
Fodring	19
Håndtering af husdyrgødning.....	19
Management.....	19
3.3 Landskabsinteresser	20
3.4 Naturområder	20
§3 områder	20
Natura 2000.....	21
Bilag IV-arter.....	21
§ 7 naturområder	22
Vurdering fra Favrskov Kommune.....	22
3.5 Overfladevand	22
Vandløb	22
Søer.....	23
Aftalearealer	24
Vurdering fra Favrskov Kommune.....	24
Randers Fjord og Brabrand Sø	25
3.6 Grundvand.....	26
Nitratfølsomme drikkevandsområder.....	26
Arealer mellem Skjørring og Røgen, i Favrskov kommune.....	27
4. OFFENTLIGGØRELSE.....	28
4.1 Nabohøring.....	28
4.2 Offentliggørelse	29
4.3 Klagevejledning	30

BILAG

Bilag 1 Situationsplan for bygningerne

Bilag 2 Kort med udspretningsarealerne og § 7 områder og bufferzoner

Indledning

Skanderborg Kommune vurderer, at ved at overholde lovgivningen og de stillede vilkår kan svineproduktionen på Christinedahl drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening og gene.

Kommunen godkender i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 11, stk. 2 svinebruget beliggende Christinedahlsvej 52, 8464 Galten, under henvisning til de oplysninger, der er indkommet i sagen.

Godkendelsen omfatter denne ejendom samt de udbringningsarealer, der drives under samme CVR nr.

Skanderborg Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse den 13. juli 2007, der er indkommet reviderede ansøgninger d. 1. september 2008 og 31. maj 2009.

Ansøgningen er udarbejdet af Annette Pihl Pedersen/Simon Bjorholm, LRØ, Horsens.

Der har desuden været tilsyn på ejendommen i foråret 2007.

Ansøger driver også ejendommen Smedeskovvej 62, 8464 Galten. Her er søer med smågrise, som sælges ved 7 kg, blandt andet til Christinedahl.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i loven om miljøgodkendelse af husdyrbrug¹ og i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug², samt i vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug³ dvs. forhold af betydning for det eksterne miljø.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår - fx den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse og vandløbsloven - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.

Hvis der efterfølgende ønskes ændring af anlæg som fx stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer af dyreholdet, driften eller udspretningsarealet. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at det bevirker, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. bygninger skal være taget i brug, og den første del af det ansøgte dyrehold sat ind.

Såfremt produktionens størrelse ligger lavere niveau i mere end 3 år end angivet i godkendelsen, vil det tilladte maksimum blive vurderet på ny.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1696 af 19. december 2006.

³ Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (dec. 2006)

Resumé

Jørgen Baastrup Nielsen ejer Christinedahl, Christinedahlsvej 52, Galten.

Jørgen Baastrup Nielsen ønsker, at udvide den eksisterende svineproduktion indenfor de eksisterende bygningsrammer. Der bygges derfor ikke yderligere driftsbygninger på ejendommen.

I dag produceres der 30.000 smågrise om året i vægtintervallet 7,2 – 30 kg. Der søges om, at udvide produktionen til 38.000 smågrise om året, med uændret vægtinterval 7,2 – 30 kg.

Skanderborg Kommune har i forbindelse med denne godkendelse, vurderet en række faktorer, som kan påvirke naturen og miljøet samt forårsage gene for naboer.

Der fodres med 2,04 FE/kg tilvækst og indholdet af både råprotein og fosfor reduceres i forhold til normerne.

I forhold til nabogener, har Skanderborg Kommune vurderet støj, støv og lugt fra anlægget.

Beregninger viser, at projektet ikke vil medføre øgede lugtgene for naboerne. Stalden ligger 300 m nord for byzonen ved Skovby. Lugtgene afstanden beregnes til 446 m ved den nuværende drift. Denne geneafstand er uændret ved den ansøgte drift. Baggrunden for dette er, at antallet af stipladser ikke ændres, den enkelte gris er blot lidt kortere tid i stalden end tidligere.

Anlægget overholder Miljøstyrelsens krav til støjgenegrænser. Støv vil forekomme på ejendommen og det vurderes ikke, at være i mængder der er til gene for naboer. Skanderborg Kommune vurderer samlet, at hensynet til naboer, er tilgodeset i projektet.

Antallet af tung transport til og fra ejendommen øges med knap 50 stk. pr. år i forhold til nudrift. Det svarer til ca. en transport mere om ugen, hvilket vurderes som ikke væsentligt.

I lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og den tilhørende bekendtgørelse, er der krav om, at udvidelser skal reducere udledningen af ammoniak fra anlægget i forhold til en fastlagt norm. Skanderborg Kommune har vurderet at projektet overholder kravet til reduktion i ammoniakfordampning.

Ammoniak fordampet fra anlægget afsættes med luften eller regn på området omkring anlægget. Skanderborg Kommune har vurderet naturen omkring ejendommen og vurderet, at projektet ikke vil give anledning til en negativ påvirkning af på naturarealerne.

Alle markerne dyrkes med sædskifte S2, der er et typisk sædskifte for svinebrug på lerjord, i den ansøgte drift. I sædskiftet skal der være minimum 15 % raps i sædskiftet.

Udbringningsarealerne af vander dels via Ravnsø til Gudenå-systemet, som ender i Randers Fjord og dels via Lyngbygård Å til Brabrand Sø og Århus bugten. Det gennemsnitlige overskud af fosfor på udbringningsarealerne er under 4,0 kg P/ha. For at sikre at risikoen for tab af fosfor minimeres, er der stillet vilkår om, at der skal tages jordprøver mindst hvert 5. år. Prøverne analyseres for jordens P-tal. På baggrund af resultaterne vil Skanderborg kommune vurderer arealerne ud fra retningslinjerne i P-klasse systemet.

En del af arealerne (62,82 ha) ligger inden for særligt drikkevandsområde, som er vurderet som nitratfølsomt. For at overskuddet og dermed udvaskningen af kvælstof fra disse arealer

ikke øges, har ansøger valgt at nedsætte N-normen med 8 %. Desuden er det valgt at dyrke et sædskifte som er typiske for svinebedrifter på lerjord, selvom en del af jordene er sandjord. Derudover reduceres indholdet af råprotein i foderet, hvilket vil mindske indholdet af kvælstof i gyllen samtidig med ammoniak fordampningen sænkes. Under disse forudsætninger vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke vil give anledning til væsentlige forringelser af grundvandskvaliteten.

Denne godkendelse er givet under forudsætning af, at en række stillede vilkår overholdes. Skanderborg Kommune fører tilsyn med ejendommen ca. hvert 3. år for, at sikre at vilkårene overholdes.

1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN

1.1 Baggrund for ansøgningen.

Der er sket en forbedring af effektiviteten i produktionen af smågrise, som betyder, at produktionen kan udvides til det ansøgte, inden for de bestående bygningsrammer.

1.2 Produktion og staldsystem

Der er i dag en produktion af smågrise på ejendommen på maksimalt 30.000 dyr pr år. Grisene indgår ved 7,2 kg og sælges ved 30 kg. Produktionen er baseret på ugedrift, hvor der modtages og leveres grise hver uge. Hvert hold grise er i stalden otte uger i nudriften, men kun i ca. syv uger i den ansøgte drift.

Stalden er en to-klimastald med delvist spaltegulv og overdækning i lejet. Der er overbrusning i stalden. Der ændres ikke på stalden i forbindelse med udvidelsen. Der er 5.100 stipladser både i nudrift og i ansøgt drift.

Der fodres med maksimalt 2,04 FE/kg tilvækst, hvilket er lidt under normen på 2,08 FE/kg tilvækst. Indholdet af råprotein pr. FE reduceres til 163 g/FE og fosfor reduceres til 5,20 g P/FE i forhold til normen som er 5,5 g/FE for fosfor og 164,8 g/FE for råprotein. Normerne er de normer som var gældende i 2005/06, og som er de normer der anvendes som udgangspunkt i ansøgningssystemet.

Stalden er ventileret med undertryksventilation. Der er to ventilationsafkast i hver sektion, og stalden består af 12 sektioner. Driftstid for ventilationen er 24 timer/døgn alle årets 365 dage.

Produktionsoversigt	Nudrift			Ansøgt drift		
	Antal	Vægtinterval	DE	Antal	Vægtinterval	DE
Smågrise på delvist fast gulv	30.000	7,2 – 30 kg	171,5	38.000	7,2 – 30 kg	217,14
I alt DE			171,5			217,14

På ejendommen findes en gyllebeholder på 4.000 m³, som er overdækket. En produktion på 38.000 smågrise på 7,2-30 kg, der hver producerer 0,13 t gylle/år, giver en samlet produktion på 5.282 t gylle/år, svarende til 5.282 m³/gylle pr. år.

Det betyder, at der er opbevaringskapacitet til 9 måneders produktion af husdyrgødning.

I gyllen etableres en bestand af rovfluer for at undgå gyllefluer til gene på ejendommen og for naboer.

Mortalin står for rottebekæmpelse på ejendommen. Ejendommen er i øvrigt tilmeldt ordningen med skadedyrs bekæmpelse

1.3 Beskrivelse af markdriften

Der er 215,02 ha eget og 232,59 ha forpagtet jord til udbringning af husdyrgødning, i alt 447,63 ha. På disse arealer udbringes både fra denne produktion og produktionen på Smedeskovvej 62. Derudover er der aftalearealer på 21,91 ha i nudriften.

Derudover ejes 22,1 ha og forpagtes 0,61 ha, hvor der ikke udbringes husdyrgødning.

I næringsstof opgørelsen i ansøgningen er angivet dels produktionen på denne ejendom, dels produktionen på Smedegårdsvej 62 og dels modtagelse af 150 DE udefra. De sidste er medtaget, fordi ansøger ønsker at arealerne vurderes til at modtage 1,4 DE/ha.

Den gennemsnitlige udbringning af husdyrgødning på arealerne bliver i alt 1,39 DE/ha.

Dermed overholdes harmonikravet på 1,4 DE/ha.

Jordtypen på markerne er enten JB5, det vil sige lerjord, eller en JB 3, som er sandjord. Alle marker med lerjord er dræned.

I ansøgningskemaet tildeles et reference sædskifte for nudriften. Jordtype og bedriftstype afgør, hvilket sædskifte der tildeles. I dette tilfælde, er reference sædskiftet S2 på lerjorden og S4 på sandjorden. Forskellen mellem de to er, at der på lerjorden dyrkes en større andel med vinterraps på bekostning af vårsæd.

I den ansøgte drift vil der være S2-sædskiftet på alle arealer. Det består af 50-55 % vinterkorn, 20-25 % vinterraps, 15-20 % vårkorn og 0-10 % ærter. Kravet for at vælge sædskifte S2 er at der indgår mindst 15 % vinterraps. Desuden de lovpligtige efterafgrøder.

1.4 Forbrug og affald

Energi

Bedriftens årlige energiforbrug er opdelt i forhold til el og dieselolie. Varmebehovet på ejendommen dækkes af halmfyr.

Elforbruget i nudrift er angivet som det reelt forbrugte for regnskabsåret 2006. Ud fra nudrift samt normal er forbruget i ansøgt drift beregnet.

Der er ingen egenproduktion af energi.

	Nuværende produktion	Ansøgt produktion
Energi	300.000 kWh	380.000 kWh
Vand	5.400 m ³	6.860 m ³
Dieselolie	50.000 l	50.000 l

Vand

Vandforbruget for produktionen, som er angivet i tabellen ovenfor, er beregnet ud fra normal.

Vand m ³	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand	4.200	4.560
Spild af drikkevand	600	760
Vask af stalde	600	760
Vand til markredsk.	400	400
Markvanding	0	0
Husholdning	<u>200</u>	<u>200</u>
	5.400 m ³	6.860 m ³

Vandforsyning sker fra Skovby Vandværk.

Pesticider og sprøjteudstyr

Sprøjten fyldes og vaskes i marken. Der er et årligt forbrug af bekæmpelsesmidler til ukrudt på 185 l, skadedyr på 47 l og svampemidler på ca. 75 l. Der anvendes 15 l kemikalier til vækstregulering. Forbruget ændres ikke som følge af udvidelsen.

Oplag af olie og kemikalier

Kemikalier opbevares i aflåst container uden afløb. Medicin forefindes i køleskab i stalden.

Diesellole opbevares i tank i laden. Oletanken er 4.000 l, med fabrikationsår 1995.

Ensilage og foder opbevaring

Dyrene fodres med færdigfoder, som opbevares i fodersilo. Korn opbevares i gastæt silo.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverskjul / presenning indtil afhentning af DAKA. Døde dyr hentes en gang om ugen eller efter behov.

Fast affald

Al fast affald opbevares i container og afhentes hver 14. dag af kommunal ordning til genbrugsplads.

Olie og kemikalieaffald

Spildolie opbevares i maskinhus i tønder. Spildolien afhentes af Shell efter behov. Brugte oliefiltre afleveres som farligt affald på genbrugsstation

Rengjorte dunke fra markkemikalier afleveres som fast affald.

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Spildevand

Der forekommer ikke spildevand fra produktionen. Vaskevand ved vask af staldafsnit ledes med gyllen til gylletanken. Sanitært spildevand fra ejendommen ledes til trixtank.

Vaskevand til gyllebeholderen er indeholdt i beregningen til opbevaringskapacitet

1.5 Bedste tilgængelige teknik

Stalde

Stalden er en to-klima stald med delvist spaltegulv og overdækning i lejet, hvilket er den staldtype til smågrise, med den laveste ammoniakfordampning til smågrise.

Da der er tale om en eksisterende stald, er gyllekøling fravalgt, i det det ikke umiddelbart er muligt at eftermontere køleslanger i de eksisterende gyllekanaler.

Fodring

Der optimeres både på foder mængden og på indholdet af råprotein og fosfor i den ansøgte produktion i forhold til normen 2005/06. Foderoptimering med tilsætning af fytase til foderet og reduktion af tilsat mineralsk fosfor, nedsætter udskillelsen af fosfor, og reduceret råprotein i foderet reducerer udskillelsen af kvælstof i husdyrgødningen og nedsætter ammoniakfordampningen.

Håndtering af husdyrgødning

Gylle opbevares i en gyllebeholder med fast overdækning. Udbringning sker efter de gældende regler, både i forhold til tidspunkter og metode.

Management

Der føres E-kontrol for produktionen, for at optimere fx i forhold til foderforbrug.

Der føres journal over medicin forbrug.

Der føres gødningsregnskab for markdriften.

2. VILKÅR FOR GODKENDELSEN

2.0 GENERELT

- 2.0.1 Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 2.0.2 Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene.

ANLÆG

2.1 PRODUKTIONSNIVEAU

- 2.1.1 Godkendelsen omfatter en maksimal produktion af smågrise på 38.000 stk./år i vægt intervallet 7,2-30 kg, svarende til 217,14 DE /år. Der er 5.100 stipladser. Mindre udsving i antal og vægt accepteres, så længe det maksimale antal DE og stipladser ikke overskrides.
- 2.1.2 Der må maksimalt fodres med 2,04 FE/kg tilvækst, med et indhold af fosfor på 5,2 g P/FE og 163 g råprotein/FE. For at sænke indholdet af fosfor anvendes fytase.

2.2 STØJGRÆNSER

- 2.2.1 Svineproduktionen bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

- 2.2.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.
- 2.2.3 Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgenegrænserne.

2.3 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- 2.3.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.
- 2.3.2 I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller dræn.

Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes tilbage til gyllebeholderen.

- 2.3.3 Gødning og vaskevand fra udleveringsrampen skal ledes til gyllekanalerne eller til en opsamlingsbeholder og videre til gyllebeholderen.

2.4 AFFALD

- 2.4.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, overfladevand eller luft.
- 2.4.2 Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald fx i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.
- 2.4.3 I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

2.5 LUGT

- 2.5.1 Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Ventilationsanlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov, dog mindst en gang om året.
- 2.5.2 Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

2.6 SKADEDYR OG STØV

- 2.6.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
- 2.6.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

2.7 UHELD

- 2.7.1 Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigt udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
- 2.7.2 Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Pumpeanlægget til og fra gyllebeholderen skal være udformet, så pumpen ikke kan aktiveres ved et tilfælde.
- 2.7.3 Flydende foder eller gødningsstoffer må ikke ved spild kunne afledes til dræn eller vandløb.
- 2.7.4 Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf.112.

2.8 OPHØR

- 2.8.1 Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

AREALER

2.9 MARKDRIFT

- 2.9.1 N-normen nedsættes med 8 % på markerne inden for det nitratfølsomme drikkevandsområde, svarende til 414 kg N/år. Dette skal fremgå af gødningsregnskabet.
- 2.9.2 Alle marker drives med sædskifte S2, der indeholder minimum 15 % vinterraps.

2.10 FOSFOR

- 2.10.1 Jordprøver, hvor der analyseres for P-tal, skal tages mindst hvert 5. år. P-tal skal være under 6. Hvis er P-tal over 6 skal fosfor til markerne reduceres ud fra retningslinjerne i P-klasse systemet.
- 2.10.2 Der må maksimalt tilføres i alt 12.817 kg P fra egne og andre produktioner og anden organisk gødning på arealerne.
- 2.10.3 Der må ikke tilføres fosfor-holdig gødning udover husdyrgødningen

2.10 NEDFÆLDNING

- 2.10.1 Al flydende gødning som udbringes på sort jord eller til fodergræs inden for 1.000 m fra naturområder omfattet af § 7 i Lov om Miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug skal nedfældes.

EGENKONTROL

2.11 EGENKONTROL

- 2.11.1 Der skal hvert år udarbejdes en journal, dvs. en samling af nedenstående oplysninger, der kan fremvises ved tilsyn
1. Dokumentation for besætningens størrelse, fx E-kontrol og salgsfakturaer
 2. Dokumentation for foderbrug og indhold af N og P i foder
 3. Servicereport for eftersyn og justering af ventilationsanlæg
 4. Dokumentation for bortskaffelse af affald
 5. Dokumentation for afgrøde fordeling
 6. Dokumentation for nedsættelse af N-normen via gødningsregnskab

2.11.2 Kontrol af støj

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår 2.2 om støjgenegrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af landbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal.

Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

3. KOMMUNENS VURDERING

3.1 Naboer og ejendommens drift

Tabellen viser de faktiske afstande og minimumskrav til afstande, jf. §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forbud mod placering af stalde og lign. , jf. kapitel 2 i Lov om Miljøgodkendelse m.m. af husdyrbrug

Nærmeste -	Afstand målt, m	Minimum krav til afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Over 25	25
Almene vandforsyningsanlæg	800	50
Vandløb/dræn /sø	200	15
Offentligvej og privat fællesvej	300	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Over 300	25
Beboelse på sammen ejendom	25	15
Nabo-skel	300	30
Nabobeboelse	300	50
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	300	50

Alle ovenstående afstandskrav er overholdt.

Lugt

Der vil hovedsageligt være tale om forurening i form af lugt, støv og ammoniak fra stalden. Desuden vil det lugte i forbindelse med udkørsel af gylle, dog i begrænsede perioder.

Geneafstanden fra stalden ud til enkeltboliger på landet er 150 meter og til byzone 446 m både i nu-driften og i den ansøgte drift. Lugtgenegrænsen ændres ikke selvom produktionen øges, fordi effektivitetsforøgelsen sker på det samme antal stipladser. Det kan lade sig gøre fordi, den enkelte gris opholder sig kortere tid i stalden, og dermed kan der produceres flere grise på et år i den samme stald.

Beregningen af lugt baseres på antal grise i stalden på et givet tidspunkt og deres vægt. Ingen af delene ændres i den ansøgte drift, dermed er beregningen af lugtgenegrænsen også uændret.

Der ligger dermed ingen enkelt ejendomme inden for genegrænsen, men geneafstanden til byzone ved Skovby og de nærmeste huse her, kan ikke overholdes.

I tilfælde, som dette, hvor lugtgeneafstanden til byzonen ikke øges, kan der jf. Vejledningen til Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, alligevel godkendes udvidelser. Dette forudsætter, at afstanden er mere end 50 % af geneafstanden, hvilket i her svarer til 223 m til byzone. Den faktiske afstand er 300 m, altså mere end 50 % af geneafstanden.

Fordi lugtgenegrænsen ikke forøges kan udvidelsen gennemføres, selvom lugtgenegrænsen ikke er overholdt.

Støj

Støjkilderne vil hovedsageligt være ventilationsanlæggene og foderanlægget inklusiv transportsnegle for kornet, mølle og blandingsanlæg.

Det vurderes, at svineproduktionen skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land og fremgår af vilkår 2.2.

Lys

Der er ingen udendørs arbejdsbelysning, og dermed vil naboerne ikke blive generet af lys.

Skadedyr og støv

Retningslinier fra Statens skadedyrslaboratorium angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se evt. hjemmesiden www.dpil.dk: "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

På ejendommen bekæmpes skadedyr efter gældende retningslinier fra Statens skadedyrslaboratorium.

På ejendommen anvendes rovfluer i gyllekanalerne til bekæmpelse af fluegener. Desuden er der indgået aftale med Mortalin mht. rottebekæmpelse.

Der vil forekomme støv fra staldventilationen og fra brug af fodermøllen. Fodermøllen står indendørs og på den baggrund, det vurderes, at der ikke vil opstå forøgede støvgener for naboerne som følge af udvidelsen.

Da der gøres en aktiv indsats for at begrænse udklækningen af fluer, vurderes det derfor ikke at være nødvendigt, at stille specifikke vilkår i den forbindelse.

Transport

Til og frakørsel sker via Smedeskovsvej og Christinedahlsvej, så tung trafik igennem tæt beboede områder så vidt muligt undgås. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Det tilstræbes, at transporter sker i tidsrummet 05:00 til 20:00. Udbringning af gylle sker koncentreret i foråret og efteråret, og belaster dermed ikke jævnt hen over året.

Ansøger indskærper overfor alle faste leverandører/aftagere, der kører til og fra ejendommen, at tunge transporter skal foretages via Wedelslundvej og Schødtsmindevej. Det drejer sig om foderstofleverancer og maskinstationsydelser ligesom egne, tunge transporter foretages ad denne rute, således at tunge transporter ad Christinedahlsvej minimeres.

	Nuværende, lastbil/traktor	Ansøgt, lastbil/traktor
Dyr til ejendommen	0/156	0/172
Dyr fra ejendommen	48/0	52/0
Foder	64/0	71/0
Gylle	100/90	100/110
I alt	212/246 =458	223/282=505

Den samlede forøgelse i transporterne svarer til ca. 10 %. Forøgelsen i produktionen er ca. 15 %. Antallet af transporter stiger dermed mindre end produktionen, hvilket skyldes at de enkelte transporter udnyttes mere effektivt.

I faktiske tal øges antallet af transporter med ca. 50, hvilket i gennemsnit svarer til ca. 1 transport pr. uge i året. Dette vurderes, ikke at være en væsentlig forøgelse.

Opbevaring af husdyrgødning

Der stilles krav om 9 mdr. kapacitet, for at sikre, at gyllen kan opbevares indtil det er hensigtsmæssigt at bringe ud om foråret, både i forhold til driften af markerne og af hensyn til at minimere risikoen for tab fra markerne.

Det er beregnet, at der kan være præcis 9 måneders gylleproduktion i beholderen. Der er fast overdækning på beholderen, som derfor ikke behøver ekstra kapacitet til nedbør. Dermed er det sandsynliggjort, at vilkåret om opbevaring af husdyrgødning kan overholdes.

Olietanke

Olietankene på ejendommen blev besigtiget ved tilsyn i foråret 2007, uden bemærkninger. De står på et fast, tæt bund i maskinhuset, således evt. spild kan opsamles.

Olietankene skal til enhver tid leve op til gældende love og bekendtgørelser.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge de gældende regulativer for Skanderborg Kommune. Dette efterleves ved at der på ejendommen anvendes en container, som tømmes af RenoSyd.

Døde dyr og andet animalsk affald skal bortskaffes efter bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007). Fødevareregionen er kontrolmyndighed for bortskaffelsen.

Døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe fra Daka og opfylder vilkåret.

Spildolie opbevares i tromler, der står i maskinhuset. Spildolien afleveres til olieleverandøren.

Eventuelle rester af bekæmpelsesmidler, kanyler og medicin afleveres på genbrugspladsen.

Al affald vurderes hermed at blive behandlet efter gældende regler, og håndteringen vurderes ikke at ville medføre gener for omgivelserne.

Spildevand og sprøjtemidler

Opbevaring og brug af sprøjtemidler, samt rengøring af marksprøjte er reguleret i bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31. marts 2009.

Det forudsættes, at disse regler overholdes og der stilles ikke skærpede vilkår i denne forbindelse.

I ansøgningen er det beskrevet, at påfyldning og vask af marksprøjte vil ske i marken, dermed vil der ikke ske spild på uhensigtsmæssige steder.

Vilkårene vedrørende udleveringsrampe og flydende foder stilles for at hindre udledning af næringsstoffer til dræn og vandløb, hvor de vil virke som forurenende stoffer.

Sanitært spildevand må ikke ledes til opbevaringsanlæg for husdyrgødning. Der er således ikke tale om "spildevand" ifølge definitionen i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Spildevand fra mandskabsrummet afledes til en trixtank, som tømmes regelmæssigt.

Vand, fra vask af staldene, vil blive afledt til gyllekanalerne, helt i overensstemmelse med reglerne.

Vurdering af projektets konsekvenser for naboer

Skanderborg Kommune vurderer, at lugt og tunge transporter er de to faktorer i produktionen, som vil kunne få størst indflydelse på naboerne.

På baggrund af lugtberegningen, som viser at der vil være en uændret lugtgenegrænse og en mindre forøgelse i antallet af transporter, som ikke berøre naboerne direkte, vurderer Skanderborg Kommune, at forøgelsen af produktionen ikke vil påvirke naboerne væsentligt.

Ingen andre forhold, som kan påvirke indflydelse på naboerne, ændres.

3.2 BAT

Stalde

I ansøgningen er beskrevet, at stald-systemet er en to-klimastald med delvis spaltegulv, som beskrevet i byggeblad nr. 106.03-52. Denne staldtype er den med den mindste ammoniakfordampning til smågrise. På denne baggrund vurderer Skanderborg Kommune at projektet lever op til kravet om BAT for stalden.

Fodring

Foder til smågrisene optimeres, både i forhold til mængde og indhold af råprotein og fosfor. For at kunne sænke indholdet af fosfor i fodret tilsættes fytase. Dette vurderes som BAT for fodring.

Håndtering af husdyrgødning

Gyllen opbevares i en gyllebeholder med fast overdækning i form af teltdug. Udbringningen sker med slæbeslanger, når der er afgrøder på marken. På sort jord og i græsmarker nedfældes gyllen. Dette vurderes som BAT i forhold til håndtering af husdyrgødning.

Management

I ansøgningen er det beskrevet, at ansøger lever op til de generelle regler i forhold til gødningsplanlægning. Derudover føres journaler over medicinforbrug, og e-kontrol til optimering af fodringen. Disse tiltag vurderes som BAT i forhold til management.

Vurdering af BAT i projektet

Stalden er en to-klimastald med delvist spalte gulv, hvilket er vurderet som BAT til produktion af smågrise. Der optimeres på foder, og gyllen håndteres efter reglerne. Derudover har gyllebeholderen fast overdækning. Der udarbejdes gødningsplaner og føres journaler/e-kontrol for at kunne følge produktionen og optimere løbende.

Samlet set vurderer Skanderborg Kommune, at projektet lever op til kravet om BAT.

Vilkår for godkendelsen

2.1.2 - Der må maksimalt fodres med 2,04 FE/kg tilvækst, med et indhold af fosfor på 5,2 g P/FE og 163 g råprotein/FE. For at sænke indholdet af fosfor anvendes fytase.

3.3 Landskabsinteresser

Den ansøgte udvidelse af produktionen sker inden for de eksisterende bygningsrammer, der skal derfor ikke bygges nyt i forbindelse med udvidelsen.

På denne baggrund, vil der ikke ske ændringer i forhold til:

- Landskabelige interesser
- Geologiske interesser
- Kulturmiljø
- Rekreative interesser
- Fredninger
- Fredet dige omkring den nærliggende skov

Vurdering af projektets konsekvenser for landskabelige forhold

Da der ikke bygges i forbindelse med udvidelsen, vil der ikke være påvirkning af de landskabelige forhold.

3.4 Naturområder

§3 områder

Skanderborg Kommune har vurderet konsekvensen af projektet for naturområder, som er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 3 indebærer umiddelbart, at tilstanden af de omfattede naturområder ikke må ændres. Ændringen kan være direkte i form af f.eks. opdyrkning, tilplantning eller opfyldning. Ændringen kan også være indirekte ved at naboarealer kan påvirke et område, f.eks. ved øget tab af kvælstof enten via vand eller luft til naturområdet.

Baggrundsdepositionen i Skanderborg Kommune er beregnet af DMU (Danmarks Miljøundersøgelser) til at være ca. 13 kg N/ha/år (beregninger fordelt på kommuner for år 2007).

De nærmeste § 3 arealer er to enge:

En eng ca. 640 m nord for stalden og en eng ca. 850 m nordøst for stalden.

Den nærmeste eng er besøgt i 2006 og beskrives som en kultureng, der ved besigtigelsen blev afgræsset af kvæg. Engen ligger på nordsiden af Lyngbygård Å. Der var en, for en fersk kultureng, almindelig flora. En fersk eng har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Ud fra luftfoto vurderes den anden eng at være en fersk, natureng, som ikke afgræsses. Engen ligger på sydsiden af Lyngbygård Å. Ud fra luftfoto vurderes engen at have en lav urteagtig vegetation, formentlig med en del lav- eller bidende ranunkel, som begge er arter, som er karakteristiske for enge. Den vurderes ligeledes at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Udvidelsen af husdyrproduktionen fører til en mer-emission på ca. 500 kg N/år. Depositionsberegninger viser, at der vil ske en forøgelse af depositionen af kvælstof på 0,06 kg N/ha på engen nord for ejendommen mens der ikke vil ske en forøgelse på engen nordøst for ejendommen.

Tålegrænsen er dermed ikke overskredet og en mer-deposition på 0,06 kg N/ha/år vurderes ikke at ville påvirke engen negativt. Samlet set vurderes, at ingen naturområder vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Det generelle krav til reduktion af ammoniak fordampningen fra udvidelsen er indregnet i forudsætningerne for depositionsberegningerne. For at opfylde kravet til reduktion, indgår det i ansøgningen, at der vil blive fodret under normen 2005/06 til smågrise og med et lavere indhold af råprotein/FE end normen for foder til smågrise angiver. Dette stilles derfor som vilkår for godkendelsen.

Natura 2000

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for eller i nærheden af Natura2000 områder.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000.

Bilag IV-arter

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV,a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV,b.

I området kan forekomme Spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Spidssnudet frø lever primært i større sammenhængende naturområder, der er næringsfattige. Frøen er meget følsom over for eutrofiering. Da der i området findes disse større naturområder, kan det ikke udelukkes at fx vandhuller i området kan være trædesten.

Stor vandsalamander lever primært i vandhuller i skove, men kan også findes i vandhuller i dyrkede marker. Det kan derfor ikke udelukkes, at stor vandsalamander findes i området. Stor vandsalamander er meget følsom overfor eutrofiering.

For at sikre alle yngle-, leve- og rastesteder for padder beskyttet af bilag-IV, bør der være en dyrkningsfri bræmme omkring alle vandhuller. Ved den nuværende drift er ca. 5 m bræmme mellem den dyrkede mark og vandhullerne. Hældningen på alle arealer er mindre en 6 grader. Ved fortsættelse af denne drift, vurderes vandhullerne ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen, og dermed heller ikke bilag IV arterne.

Kommunen vurderer, at projektet ikke vil medføre en forstyrrelse af disse arter eller beskadigelse eller ødelæggelse af disse arters yngle og raste områder.

§ 7 naturområder

Der ligger ingen § 7 naturområder inden for 1.000 m fra anlægget, men mark 28-0, 28-1 og 29 ligger inden for både bufferzone I og II omkring overdrevet, som er § 7 natur, se bilag 3.

Overdrevet er besigtiget i september 2006. På det tidspunkt blev det afgræsset af heste. Det blev vurderet, at der er behov for rydning af vedplanter. Der blev blandt andet registreret plantearter som græsbladet fladstjerne, liden klokke og rødknæ, som er karakteristiske arter på et overdrev.

Det vurderes, at nedfældning af gylle på sort jord og i græsmarker, samt slangeudlægning i andre afgrøder vil reducere ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning tilstrækkeligt, så der ikke vil ske en negativ påvirkning. Det vurderes således, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår i denne forbindelse.

Vurdering fra Favrskov Kommune

De § 3 beskyttede naturarealer, der ligger i tilknytning til udbringningsarealerne i Favrskov Kommune er B-målsatte, jf. landsplandirektiv (Regionplan 2005). Det vurderes, at ingen af arealerne er næringsfølsomme.

Ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af naturtyper udpeget efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, når der sker nedfældning af gylle på sort jord og fodergræsmarker.

Den sydligste del af mark 21-2, som er omfattet af §3 beskyttelsen, udtages som udbringningsareal.

Vurdering af projektets konsekvenser for naturområder

Det vurderes, at ingen beskyttede naturområder i nærheden af stalden eller udbringningsarealer, vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen.

For at sikre, at produktionen kan leve op til kravet om 15 % reduktion af ammoniakfordampningen fra udvidelsen, stilles vilkår vedrørende fodermængden og indhold af råprotein. Der er allerede nu fast overdækning af gyllebeholderen og stalden er en to-klima stald med delvis spaltegulv.

Vilkår for Godkendelsen

2.1.2 Der må maksimalt fodres med 2,04 FE/kg tilvækst, med et maksimalt indhold af råprotein på 163 g/FE og 5,2 g P/FE.

2.10.1 Om nedfældning af gylle inden for bufferzoner.

3.5 Overfladevand

Vandløb

Kun ved Lyngbygård Å og Skjørring Bæk ligger udbringningsarealer umiddelbart langs vandløb. Alle arealer har en hældning på mindre end 6°, dermed er risikoen for direkte afstrømning lille, under normale forhold.

Skjørring Bæk har en B1-målsætning i den nordligste del og en A-målsætning i den sydlige del, umiddelbart før udløbet i Lyngbygård Å. B1-målsætning er Gyde- og opvækstområde for laksefisk, mens A-målsætningen er en skærpet målsætning, hvilket betyder, at hverken planter, dyr eller fysiske forhold må påvirkes.

Der er udbringningsarealer både langs den nordlige del af bækken, på vestsiden og langs den sydlige del på østsiden.

Der er et generelt lovkrav om minimum 2 m bræmmer. Brede bræmmer med veludviklet vegetation, kan mindske udskylning af jord og sand. Derved mindskes transport og sedimentation af materiale i vandløbet. Udvaskning af fosfor, som typisk er bundet til jordpartikler mindskes ligeledes.

Lyngbygård Å har en B2 målsætning, som betyder, at det er laksefiskvand. Der er i løbet af 2008 gennemført et større naturgenopretningsprojekt langs store dele af åen. Åen er genslynget, vandstanden er hævet og der er etableret vådområder langs åen

Ejendommens udbringningsarealer ligger på sydsiden af Lyngbygård Å, umiddelbart efter udløbet af Skjørring bæk.

Generelt vurderes det, at vandløbene ikke påvirkes af driften på markerne, så længe der er mindst 2 m bræmme fra vandløbets øverste brink til det dyrkede areal begynder. Ofte er det dårlige fysiske forhold eller udledning af spildevand fra spredt bebyggelse, der medfører at vandløbet ikke lever op til målsætningen. Dermed vurderes, at udvidelsen ikke vil få væsentlig virkning på vandløbene.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne ligger direkte ned til en sø.

Vandløbene, som der afvandes til, løber dels i Ravnsø og dels til Årselv Eng Sø/Brabrand Sø.

Fra Ravnsø løber vandet til Knudsø og herfra videre i Gudenåen, som udmunder i Randers Fjord, mens vandet fra Brabrand Sø løber videre i Århus Å som udmunder i Århus Bugt.

Ravnsø har en generel målsætning (B2) og en badevandmålsætning. Omtrent halvdelen af fosfortilførselen stammer fra dyrkede arealer. Af basisanalysen fremgår, at det ikke forventes at søen vil leve op til målsætningen i 2015. Skanderborg Kommune søger derfor at sikre mindst muligt tab af fosfor til søen.

Alle de berørte søer er følsomme overfor yderligere tilførsel af fosfor. På den baggrund vurderes alle arealer efter P-klassen systemet, hvor risikoen for udvaskning af fosfor vurderes ud fra markens P-tal.

Der er ingen aktuelle P-tal fra udbringningsarealerne. På baggrund af den hidtidige drift forventes, at P-tallene vil være under 6. Der stilles vilkår om, at der skal tages prøver mindst hver 5. år. Hvis disse prøver viser P-tal over seks, skal anvendelsen af husdyrgødning reduceres ud fra retningslinjerne i P-klassen systemet.

Ved P-tal under 6, må der maksimalt være 4 kg P /ha i overskud. På marker med P-tal over 6 må der ikke være overskud. Det tilladte overskud beregnes på bedrifts-niveau. Ved den ansøgte produktion er det beregnet, at der er 1,7 kg P/ha i overskud, dermed under grænsen.

I beregningen indgår, at P-indholdet i foderet til smågrisene er reduceret til 5,2 g P/FE, dette er derfor opstillet som vilkår for den ansøgte produktion. Desuden tilføres 6.566 kg P fra

andre produktionen, blandt andet ansøgeres egen produktion på Smedeskovsvej. For at sikre, at der ikke tilføres mere end forudsat i beregningerne, er dette stillet som vilkår for produktionen.

Når arealerne tilføres gylle fra den ansøgte produktion, fra produktionen på Smedegårdsvej og udefra kommende gylle op til 1,39 DE/ha, tilføres 28,6 kg P/ha i den ansøgte drift. Der høstes i gennemsnit 26,9 kg P/ha. Det giver et overskud på 1,7 kg P/ha i gennemsnit.

Aftalearealer

Der indgår 21,91 ha aftaleareal i ansøgningen, men som der ikke afsættes til i den ansøgte drift. Hvis arealerne anvendes til udbringning af husdyrgødning, vil den gennemsnitlige belastning af alle arealerne blive mindre end forudsat i beregningerne. Dette vurderes derfor at være til fordel for miljøet.

Ingen af arealerne ligger op til § 3 natur eller inden for nitratfølsomt område til indvinding af drikkevand. Arealerne er ikke stærkt hældende og ligger ikke op til søer eller vandløb.

Skanderborg kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for en § 16 godkendelse.

Vurdering fra Favrskov Kommune

Største delen af ejendommens udspretningsarealer i Favrskov Kommune (ca. 74 ha) afvander til Randers Fjord primært via Lilleåen og Gudenåens oplande. De resterende udspretningsarealer (ca. 16 ha) afvander til Århus Bugt via Lyngbygård Å, Århus Å og Brabrand Sø.

En del af kvælstof og fosforoverskuddet fra udbringningsarealerne vil derfor strømme til Randers Inderfjord og videre til Randers yderfjord, samt Brabrand Sø og Århus bugt. Randers Yderfjord og Brabrand Sø er udpeget som meget sårbare recipienter ifølge sårbarhedskort til husdyrgodkendelsesloven. Det skyldes bl.a. både at fjorden og søen har status som internationalt naturbeskyttelsesområde – Natura 2000 område.

Kvælstof

I nudrift er der beregnet en udvaskning fra arealerne på 61 kg N/ha og i ansøgt drift er udvaskningen beregnet til 60,7 kg N/ha, det resulterer i en lille reduktion af udvaskningen fra arealerne. Udledningen af kvælstof til Randers Fjord og Brabrand Sø reduceres derfor med i alt $(447,63 \text{ ha} \times (61 - 60,7 \text{ kgN/ha}))$ ca. 135 kg N/år. Udvaskningen i ansøgt drift er beregnet ud fra at N-normen i gennemsnit nedsættes 1,05 % og at der er 14 % efterafgrøder, i modsætning til 10 % tidligere.

Det totale markoverskud/udvaskning i ansøgt drift udgør $(447,63 \text{ ha} \times 60,7 \text{ kgN/ha})$ 27.171 kg N/år, hvilket svarer til ca. 0,65 % af den gennemsnitlige N udledning til Randers Fjord for årene 2004-2006.

Det har ikke været muligt, at komme med et præcist estimat på, hvor meget af kvælstofoverskuddet, der reelt vil strømme til Randers Fjord,

Det er Favrskov Kommunes faglige skøn, at kvælstofreduktionspotentialer ligger væsentlig under de 76 % reduktion, der ligger til grund for indplaceringen af hele Favrskov Kommune i nitratklasse 0 for de fleste deloplande i Favrskov Kommune. Men da der ikke findes tilstrækkelige kvalitetssikrede data over kvælstofreduktionspotentialer for de enkelte deloplande beliggende i Favrskov Kommune, kan Favrskov Kommune ikke på nuværende tidspunkt foretage en mere præcis beregning over de enkelte arealer eller deloplande.

Under hensyntagen til forsigtighedsprincippet, er det Favrskov Kommunens vurdering, at en stor del af det totale markoverskud på i alt 26.634 kg N/år potentiel vil kunne udvaskes til

Randers Fjord og Brabrand Sø. Men da der ikke er tale om nogen merudledning fra projektet er det Favrskov Kommunes vurdering, at udledningen ikke giver anledning til en væsentlig merpåvirkning eller en forringelse af habitatområderne indtil Vand- og Natura 2000 planerne foreligger.

Når Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er afsluttede, kan Favrskov Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Fosfor

I nudrift er den samlede tilførsel af fosfor på 8.577 kg P/år. Fraførelsen i nudrift er på 10.640,47 kg, hvilket er (206,19 ha x 26,9 kg P/ha) 5.547 kg P fra marker med sædskifte S2, og (241,42 ha x 21,1 P/ha) 5094 kg P fra marker med sædskifte S4. Der var dermed et underskud på (10.640 – 8577) 2.063 kg P, hvilket er -4,6 kg P/ha.

I ansøgt drift er den samlede tilførsel af fosfor på 12.817 kg P/år hvilket er 28,6 kg P/ha /år. Den samlede fraførsel af fosfor med det valgte S2 sædskifte, udgør 26,9 kg P/ha/år. Det resulterer i et P-overskud på 1,7 kg P/ha.

Det totale markoverskud af fosfor er (447,63ha x 1,7 kg P/ha) 761 kg P. Dette svarer til 0,6 % af den gennemsnitlige årlige udledning af fosfor til Randers Fjord for årene 2004 – 2006.

Tre af ejendommens marker i Favrskov Kommune er beliggende i fosforklasse 3, det drejer sig om markerne 21-0, 21-4 og 21-3, i alt 36,7 ha. På disse marker må der ikke tilføres mere P end der høstes. De øvrige marker er indplaceret i fosforklasse 0, hvor der må tilføre så meget som husdyrgødning op til 1,4 DE/ha medfører, her 1,9 kg P/ha. En samlet beregning af fosfor viser, at der ikke vil være væsentlig risiko for udvaskning af fosfor fra arealerne som gennemsnit.

Favrskov Kommune har gennemgået arealer for skrånende arealer, lavbundsarealer og vandløbsnærearealer og har ikke fundet arealer, hvor der er væsentlig risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På baggrund her af vurderes det, at der ikke er væsentlig risiko for at bedriftens fosfor overskud udledes til Habitatområderne Randers Fjord og Brabrand Sø.

Randers Fjord og Brabrand Sø

Basisanalyserne for Randers Fjord har vist, at Randers Fjord og Grund Fjord er i risiko for ikke at opfylde vandmiljømålene i 2015. Årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land.

Fra Uggelhuse og til udmundingen i Hevring Bugt indgår Randers Fjord som en del af Natura 2000 områder (EF-habitatområde nr. 14, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11). Fra Mellerup og udad er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområdet nr. 15 og Ramsarområde nr. 11. Fra Grund Fjord er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "*Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.*"

Basisanalysen H233 for Brabrand Sø har vist at Brabrand Sø er i risiko for ikke at opfylde vandmiljømålene i 2015. Årsagen er især en for stor tilførsel af fosfor. Ifølge Regionsplan 2005 må den samlede årlige fosfortilførsel ikke overstige 6 tons om året (år med normal nedbør) svarende til en indløbskoncentration på 0,100 mg P/l. Planen var ikke overholdt i 2003 hvor indløbskoncentrationen var på 0,125 mg P/l.

Brabrand Sø med omgivelser er et Natura 2000 område, udpeget som H233 habitatområde.

Randers Yderfjord og Brabrand Sø er derfor under international beskyttelse p.g.a. deres bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter og specielle naturtyper. Målsætningen for de internationale naturbeskyttelsesområder er, at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, som sikre et minimalt overskud af fosfor og ingen forøgelse af kvælstofoverskuddet, ikke vil ske en forøgelse af belastningen af hverken Randers Fjord eller Brabrand sø.

Vurdering af projektets konsekvenser for overfladevand

En del af de nordligste og sydligste arealer ligger inden for oplandet til et fosforfølsomt Natura 2000 område. Da P-tallet på markerne forventes at ligge under 6 og det gennemsnitlige overskud af fosfor er under 4, vurderes der ikke at være væsentlig risiko for udvaskning af fosfor.

For at sikre, at fosforoverskuddet ikke bliver større end beregnet i ansøgningen, stilles vilkår om at der ikke må fosforholdig gødning udover husdyrgødningen.

Ligeledes for at sikre, at forudsætningerne for beregningerne i ansøgningen overholdes, stilles der vilkår om, hvor meget fosfor der totalt på tilføres arealerne.

Der ligger 3 marker i Favrskov kommune, som ligger i P-klasse 3, lavbundsjord, hvor der skal være P-balance. Dette indgår i den samlede beregning af hvor meget fosfor der må udbringes på arealerne.

Da overskuddet af kvælstof på markerne falder, vil risikoen for udvaskning af nitrat til overfladevand ligeledes falde og der vurderes derfor at overfladevandet ikke påvirkes negativt af projektet.

Det forudsættes, at kravet om minimum 2 m bræmmer, jf. vandløbsloven overholdes.

Vilkår for godkendelsen

2.2.1 Indholdet af fosfor i foderet reduceres til 5,2 g P/FE.

2.9.2 Sædskiftet er S2 med minimum 15 % raps

2.10.1 Jordprøver, hvor der analyseres for P-tal, skal tages mindst hvert 5. år. P-tal skal være under 6. Hvis er P-tal over 6 skal fosfor til markerne reduceres ud fra retningslinjerne i P-klasse systemet.

2.10.2 Der må maksimalt tilføres i alt 12.817 kg P fra egne og andre produktioner og anden organisk gødning på arealerne.

2.10.3 Der må ikke tilføres fosfor-holdig gødning udover husdyrgødningen

3.6 Grundvand

Nitratfølsomme drikkevandsområder

I Danmark bruger vi vandet i undergrunden som drikkevand og holdningen er, at vi ønsker fortsat at kunne hente rent drikkevand fra undergrunden. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvands ressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevands interesser, almene drikkevandsinteresser og områder med begrænsede drikkevandsinteresser.

Inden for alle de særlige drikkevandsområder i Skanderborg Kommune er der eller skal der udarbejdes en indsatsplan, som skal sikre beskyttelse af drikkevandsressourcen.

Udover registrering af grundvandsforekomsten, er der foretaget en udpegning af nitratfølsomme områder, hvor grundvandet kan være særligt truet.

Ifølge bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg må nitratindholdet i drikkevand ikke overstige 50 mg nitrat/l.

I de områder, hvor der både er særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomhed, må nitratudvaskningen som udgangspunkt derfor ikke overstige 50 mg nitrat/l eller forøges, hvis den nuværende udvaskning allerede er over 50 mg nitrat/l.

Udbringningsarealer inden for nitratfølsomme drikkevandsområder

Syv marker ligger helt eller delvist inden for nitratfølsomme drikkevand områder, i henholdsvis Skanderborg og Favrskov kommuner

Arealer syd for Stjær. Skanderborg kommune

De to sydligste arealer, mark 25-0 og 26-0 lige syd for Stjær, ligger inden for et særligt drikkevandsområde, som er vurderet som nitratfølsomt. Beregningen i ansøgningsmaterialet viser, at udvaskningen her vil falde lidt. Den øgede mængde udbragt husdyrgødning opvejes her af at der i den ansøgte drift anvendes et sædskifte på svinebrug på lerjord (S2), mens reference sædskiftet var for svinebrug på sandjord (S4). S2-sædskiftet har en relativt mindre udvaskning end S4.

Arealer tæt ved ejendomme, nord for Skovby, Skanderborg Kommune

Ca. 1/3 af mark 2 svarende til, godt 3 ha, knap 1 ha af mark 19-0 og ca. 1,3 ha af mark 19-1, i alt 5,3 ha, ligger inden for et område med særlige drikkevandinteresser, der muligvis er nitratfølsomt. Det vil blive undersøgt i forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplanen for området, men indtil da, skal disse uafklarede områder behandles som om de er følsomme overfor nitrat.

Beregningen viser her en uændret udvaskning.

Areal indenfor 300 m fra vandboring

Skiveholme/Herskind Vandværk, har blandt andet borer i Herskind, som er registreret som nitratfølsomme. Mark 46 ligger inden for 300 m fra en af disse borer. Beregning i ansøgningsmaterialet viser, at udvaskningen fra denne mark er uændret.

Arealer mellem Skjørring og Røgen, i Favrskov Kommune

Markerne 21-4 og 21-5 ligger knap 9 km nordvest fra ejendommen i luftlinje. Af disse marker ligger knap 17 ha inden for et særligt drikkevandsområde, der er registreret som nitratfølsomt. Her må udvaskningen ikke øges.

Beregningen i ansøgningskemaet har vist, at projektet uden tiltag medfører en mer-udvaskning på 3 mg nitrat/l, og en total udvaskning på 59 mg N/l. Den samlede udvaskning ligger dermed over kravet til drikkevand, og derfor må udvaskningen inden for det nitratfølsomme område ikke øges. Dette gælder både arealer ved ejendommen og arealerne i Favrskov Kommune.

For at mindske udvaskningen er forudsætningerne for beregningen i ansøgningen at: at alle marker har sædskifte S2, N-normen nedsættes med 8 % og der fodres med maksimalt 2,04 FE/kg tilvækst og maksimalt 163 g råprotein/FE. Dette er derfor opstillet som vilkår.

Boringer

Mark 21-5 ligger ca. 230 m øst for Røgen Vandværks boring med DGU nr. 88.1220. Røgen Vandværk er et alment vandværk.

Røgen Vandværk har et tilladt oppumpning på 12.000 m³ årligt, hvilket giver en påvirkningsradius på ca. 110-140 m. Vandkvaliteten er god mht. nitrat og der er et stabilt sulfatindhold, dvs. ikke tegn på snarlig gennembrud af nitrat i vandværksvandet. Der oppumpes kun fra boringen DGU nr. 88.1220, som er 36 m dyb med filter i 28,5-34,5 m dybde. Herover er samlet 23 m ler, hvilket giver en ret god beskyttelse af boringen. Grundvandsstrømmen er i området vestlig, dvs. fra mark 21-5 mod boringen.

Det vurderes, at vandværks-sårbarheden er stor pga. det stabile sulfatindhold i vandanalyserne. Sammenholdt med den relativt lave udvaskning fra mark 21-5 (57 mg/l) vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke giver anledning til en væsentlig forringelse af vandkvaliteten i Røgen Vandværk.

Samlet vurdering af ansøgningens konsekvenser for grundvandet i Favrskov Kommune

Under forudsætning af, at markerne drives med det sædskifte, der er angivet i ansøgning nr. 3430, version 3 (S2 sædskifte) vurderes det, at den ansøgte husdyrudvidelse ikke giver anledning til væsentlig forringelse af grundvandskvaliteten i områder, hvor udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomme områder samt af vandkvaliteten i Røgen Vandværks boring.

Vurdering af projektets konsekvenser for grundvandet

For at beskytte grundvandet, må overskuddet af kvælstof ikke stige i forhold til den nuværende drift, inden for de nitratfølsomme områder og inden for de områder, hvor følsomheden overfor nitrat er uafklaret. Dette gælder både på arealer i Skanderborg og Favrskov kommune.

Det er beregnet, at når nedenstående vilkår overholdes, vil udvaskningen forblive uændret eller falde en smule. Dermed vurderes, at kravene til udvaskningen overholdes.

Vilkår for Godkendelsen

- 2.1.2 Maksimalt 2,04 FE/kg tilvækst og maksimalt 163 g råprotein/FE
- 2.9.1 N-normen nedsættes med 8 % inden for de nitratfølsomme drikkevandsområder
- 2.9.2 Alle marker drives med sædskifte S2, med minimum 15 % raps.

4. OFFENTLIGGØRELSE

4.1 Nabohøring

Udkastet er sendt til naboer inden for lugtgenegrænsen på 446 m samt ejere af forpagtet jord, i tre uger i perioden 23. oktober til 13. november 2009.

Ejere af forpagtet jord:

- Thomas Peter Nielsen, Begtrupvej 69, 8472 Sporup
- Poul Rasmussen, Røddikvej 155, 8472 Sporup
- Jesper Ungstrup Nielsen, Wedelslundsvej 2, 8464 Galten

- Dan Jeppesen, Langelinie 81, 8464 Galten
- AVK Holding A/S, Søndergade 33, 8464 Galten
- 5M Aps, Vidkærvej 48, 8464 Galten
- Søren Erik Jørgensen, Ryvej 63, 8464 Galten
- Hans H. Lück, Storningvej 3, 8660 Skanderborg
- Jens Grønlund, Hårbyvej 19, 8464 Galten

Inden for denne periode modtog Skanderborg kommune tre hørings svar, det ene fra en der har forpagtet sin jord ud, som siger at alt er OK.

De to øvrige nabo-svar er fra naboer på Chritinedahlsvej, som begge omhandler tunge transporter på Christinedahlsvej. Den ene omhandler derudover kort lugt og fluer.

Brevene fra naboerne har været sendt til ansøger, som understreger at det allerede i dag påpeges overfor alle faste leverandører/aftagere, der kører til og fra ejendommen, at tunge transporter skal foretages via Wedelslundvej og Schødtsmindvej. Det drejer sig om foderstofleverancer og maskinstationsydelse ligesom egne, tunge transporter foretages ad denne rute. Det har dog ikke været muligt at indskærpe dette i forhold til den kommunale renovationsordning ligesom leverandører, der ikke normalt kommer på ejendommen (f.eks ved køb af en traktor eller markredskaber) ikke er opmærksom på dette, og følger den officielle rute til ejendommen via Christinedahlsvej.

Skanderborg kommune gør opmærksom på, at færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven, og kommunen har ikke lov-hjemmel til at regulere dette. I forhold til lugt, så overholder den ansøgte produktion lugt-genegrænserne, jf. Vejledning fra Miljøstyrelsen. I forhold til fluer, så er der stillet vilkår om effektiv flue-bekæmpelse, som forudsættes at minimere problemet.

4.2 Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Ugeavisen Skanderborg onsdag den 9. december 2009, som er godkendelsens dato.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Ansøger

Konsulent

Parter, der har henvendt sig med bemærkninger

Miljøministeriet

mim@min.dk

Miljøstyrelsen

mst@mst.dk

Sundhedsstyrelsen

midt@sst.dk

Miljøcenter Århus

post@aar.mim.dk

Det Økologiske Råd

husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Naturfredningsforening

dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomiteén
for Skanderborg Kommune

skanderborg@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening

natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg

lokalgruppe

skanderborg@dof.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund

jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Fiskeriforening

mail@dkfisk.dk

4.3 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger.

Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den 6. januar 2010 ved kontortids ophør kl. 15:00. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Skanderborg Kommune

Irene Paulsen
Miljømedarbejder/hortonom

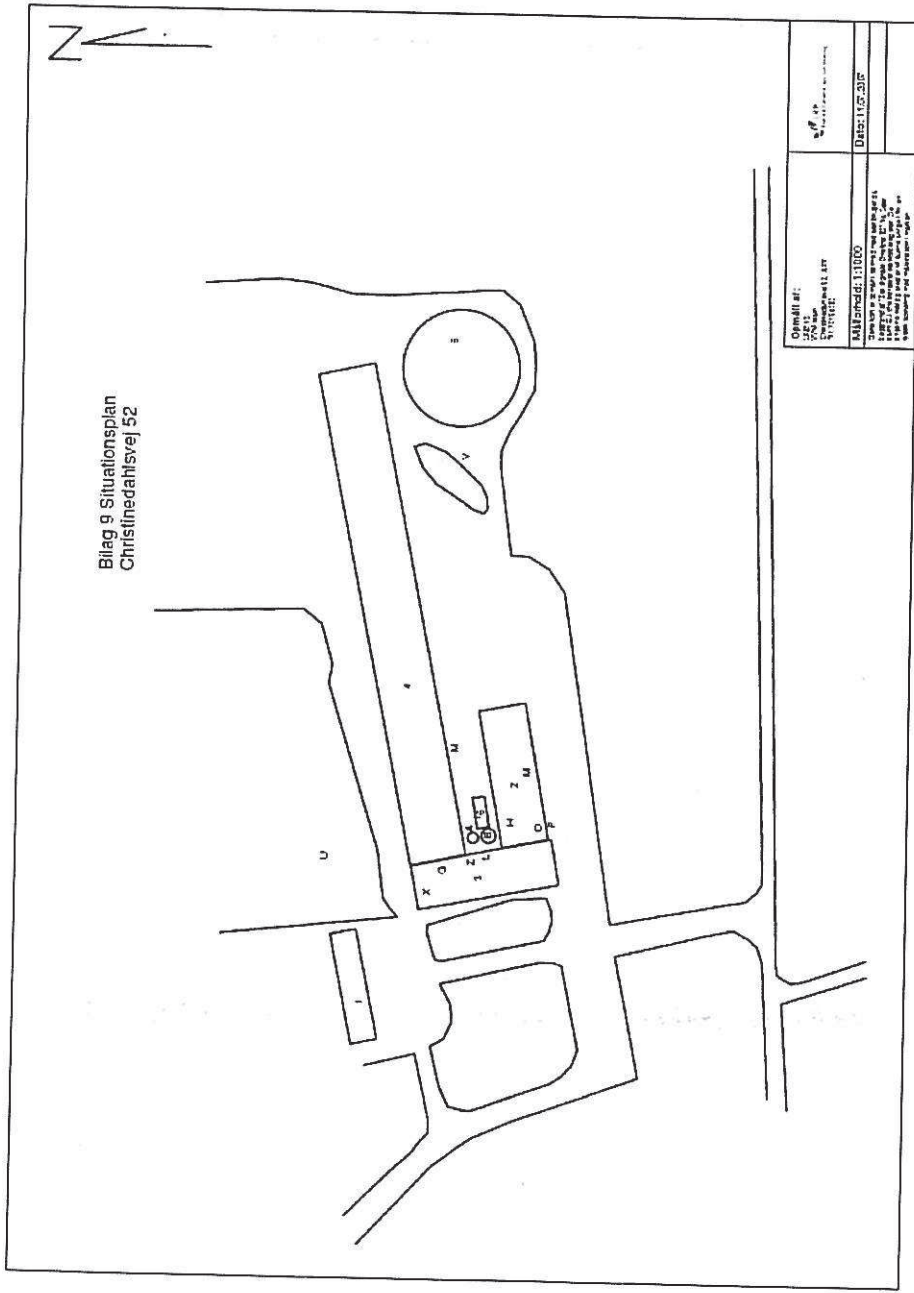
Hans Brok-Brandt
Afdelingsleder

LOVGRUNDLAG

Udover de tre regelsæt, der er nævnt i fodnoten i starten af godkendelsen, indgår følgende i afgørelsen:

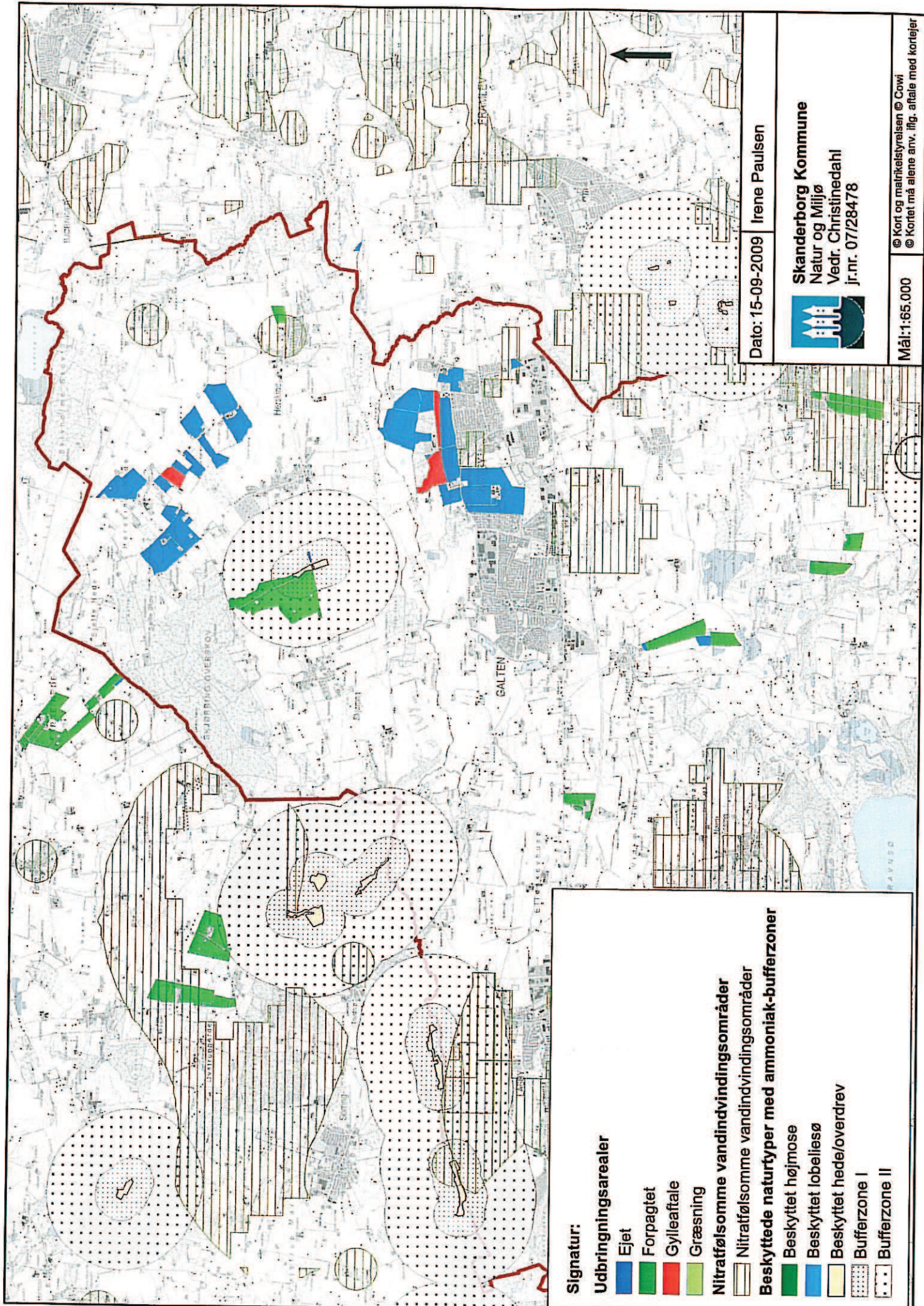
Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.
Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.
Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Situationsplan

- 1 Stuehus
- 2 Lade
- 3 Maskinhus
- 4 Smågrisebald
- 5 Gyllebeholder 4000 m3
- 6 Container til kemi
- A Fodersilo
- B Kornsilø
- G Foderanlæg
- H Halm til strøelse
- I kemikalier
- L Spildolie
- M Dieselolie
- O Hamlfy
- P Askeudtag fra halmfy
- U Trixtank
- V Døde dyr
- X Forrum
- Z Affaldscontainere

Oprettet af: JEF 11 Christenedalsvej 52 5170 RISE	Dato: 11.12.2010
Bemærkning: Denne plan er udarbejdet i forbindelse med et projekteringsarbejde. Den er udarbejdet af JEF 11 og kan være ændret uden varsel.	
Dato for sidste ændring: 11.12.2010	

Dato: 15-09-2009 Irene Paulsen

Skanderborg Kommune
 Natur og Miljø
 Vedr. Christinedahl
 jr.nr. 07/28478

Mål: 1:65.000

© Kort og matrikelstyrelsen © Cowi
 © Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortlever

- Signatur:**
- Udbringingsarealer**
 - Ejet
 - Forpagtet
 - Gylleaffale
 - Græsning
 - Nitrutfølsomme vandindvindingsområder**
 - Nitrutfølsomme vandindvindingsområder
 - Beskyttede naturtyper med ammoniak-bufferzoner**
 - Beskyttet højmoser
 - Beskyttet lobelliesø
 - Beskyttet hede/overdrev
 - Bufferzone I
 - Bufferzone II